

Anexa 2

Sisteme de achizitie, distributie si procesare a datelor utilizate in laborator

Introducere teoretică

Structura unui sistem de achizitii de date ("SAD")

Prin SAD se înțelege totalitatea circuitelor care transformă semnalele analogice în semnale digitale interpretabile de un calculator. Un astfel de sistem conține un bloc de conditionare a semnalului (amplificare, filtrare trece jos, esantionare și memorare) și un circuit de conversie analog-digital (A/D). În figura 1 se dă schema bloc a unui SAD cu posibilitatea prelucrării simultane (prin multiplexare) a n procese, $P_1 \dots P_n$.

SAD utilizat pentru obtinerea bibilotecii de secvente achizitionate

- Realizat de dl. Gheorghe Aprotosoai (hard + soft), cu sprijinul d-lui Dragos Glod (hard)

a) Schema hardware

Placa de achizitie conține un circuit de esantionare-memorare S/H implementat cu LF 398 și un circuit de conversie A/D cu aproximări succesive pe 10 biti de tipul AD 571. Timpul de conversie pentru acest circuit este de 25 μ s. Schema este cea din figura 2 iar modul de comandă al SAD este ilustrat în figura 3.

Functionarea circuitului este următoarea: frontul căzător al semnalului SC (start conversion) comandă trecerea în modul memorare și permite începerea conversiei. După aproximativ 25 μ s AD 571 termină conversia, lucru semnalizat prin activarea semnalului DR (data ready). După alte 0.5 μ s rezultatul apare la iesirea circuitului. Calculatorul poate comanda începerea unui nou ciclu de achizitie după citirea datei de la iesirea SAD.

Tensiunea alternativă de intrare maximă este 10 V_{VV} . Peste această valoare circuitul de achizitie limitează semnalul.

b) Modulul software

Procedura de achizitie este scrisă în limbaj de asamblare pentru mărirea vitezei de achizitie și este dată mai jos:

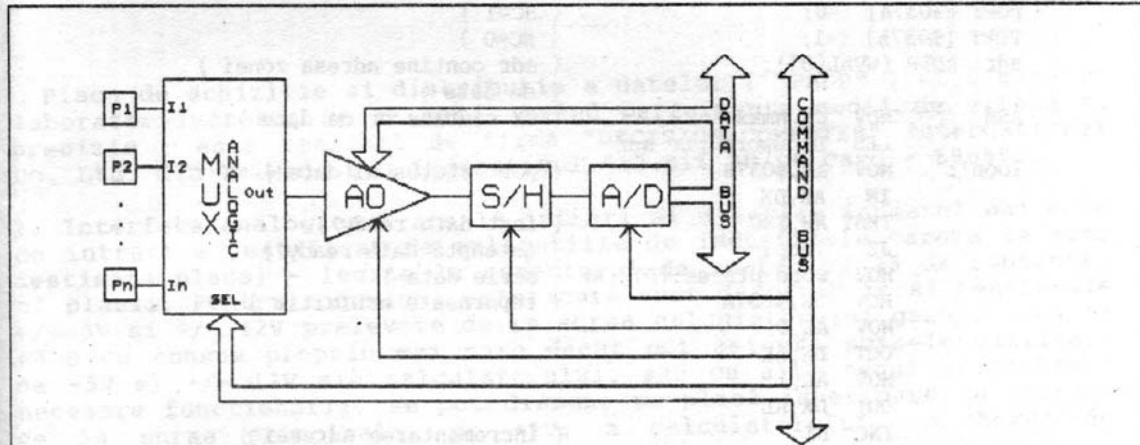

fig. 1

fig. 2

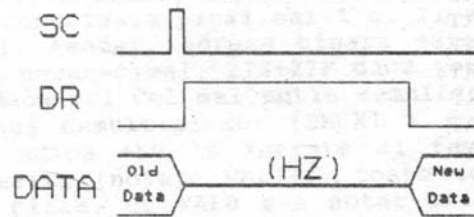
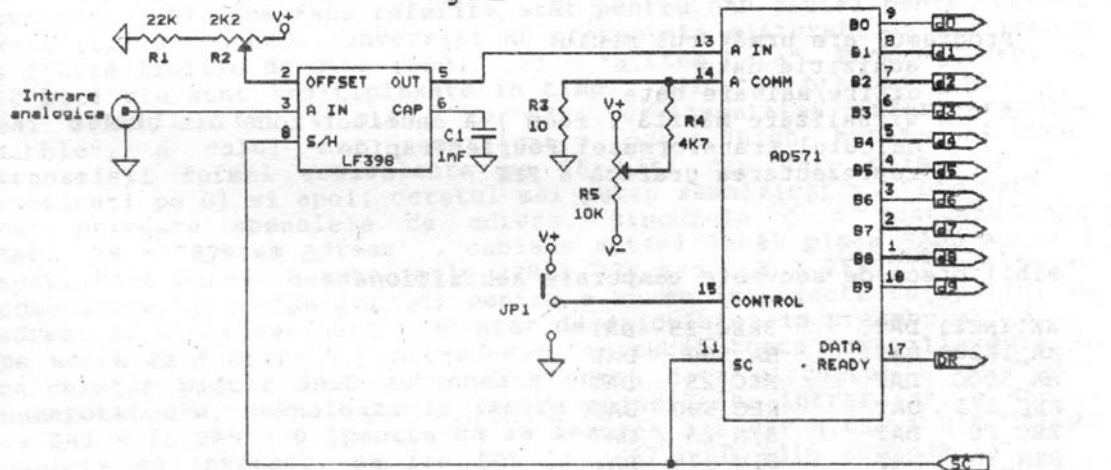

fig. 3

Universitatea TRANSILVANIA Brasov	
Title	Laborator de ANALIZA SI SINTEZA CIRCUITELOR
Size Document Number	REV
A	Analiza Spectrala
Date:	July 6, 1994 Sheet 1 of 1

```

BEGIN
PORT [$037A] :=0;           { SC=1 }
PORT [$037A] :=1;           { SC=0 }
adr:=ADDR (WVAL[0]);        { adr contine adresa zonei }
                             { de date }
ASM      MOV  CX,nmax         { CX contine nr de date }
        LES  DI,dword ptr adr
loop1:   MOV  AX,$0378         { port status si date }
        IN   AX,DX
        TEST AH,$80           { test data ready }
        JZ   loop1           { asteaptă data ready }
        MOV  word ptr es:[DI],AX { scrie data }
        MOV  DX,$037A         { reporneste achizitia }
        MOV  AL,0
        OUT  DX,AL
        MOV  AL,1
        OUT  DX,AL
        INC  DI               { incrementarea adresei }
        INC  DI               { datelor }
        LOOP loop1           { dacă CX<>0 asteaptă date }
END;

```

Programul are următorul meniu:

- achizitie date
- citire/salvare date
- vizualizare mărită (zoom) a anumitor zone din grafic
- calculul transformatei Fourier rapide
- reprezentarea grafică a FFT

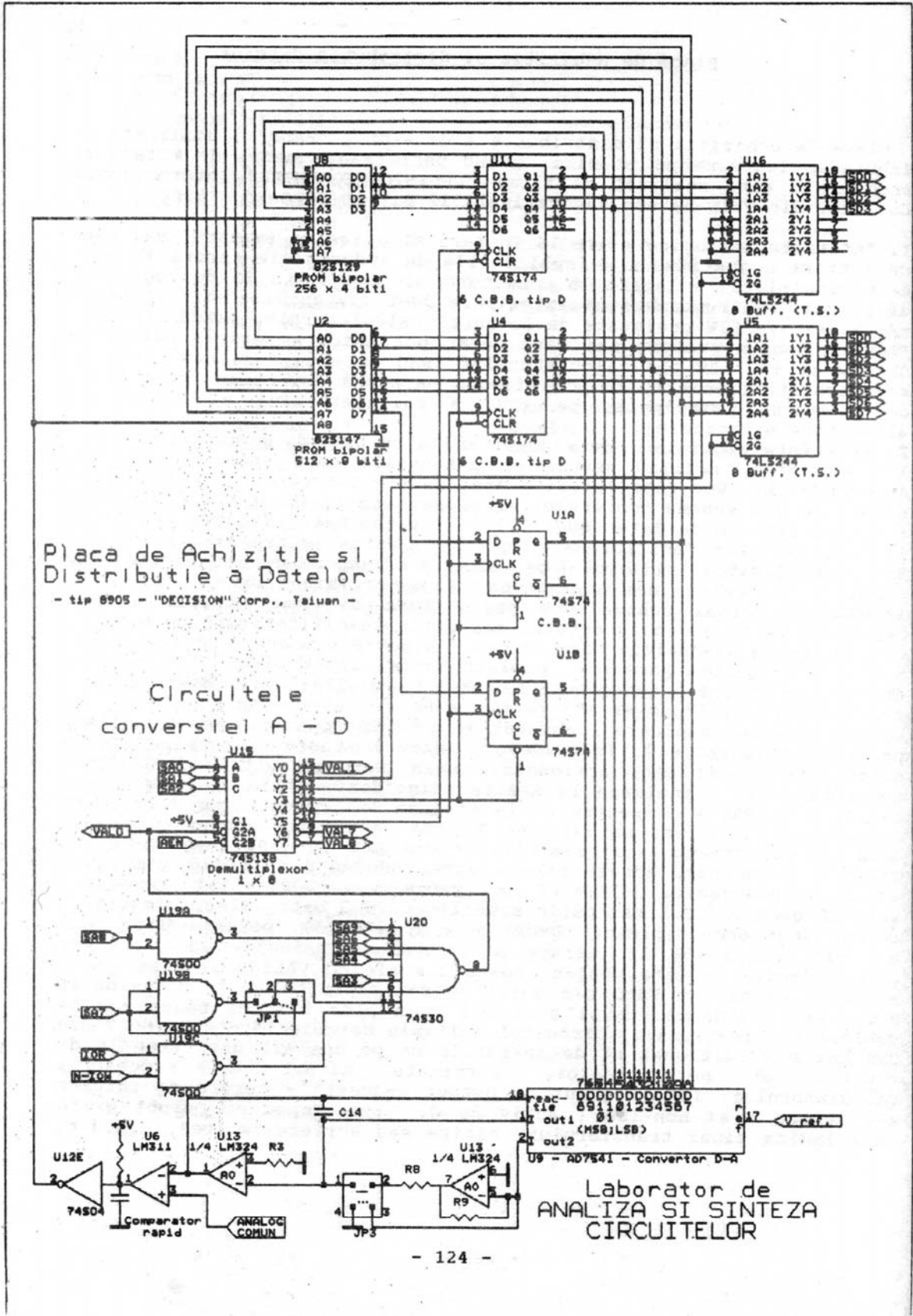
Biblioteca de secvente temporale achizitionate :

EXTINCTI	DAT	3REC_25	DAT
MA_1K200	DAT	MA_500	DAT
MA_5000	DAT	REC_25	DAT
REC_375	DAT	REC_500	DAT
REC_F0	DAT	SIN_25	DAT
SIN_500	DAT	SIN_875	DAT
SIN_F0	DAT	SIN_F02	DAT
SIN_XXX	DAT	COERENTA	DAT
COER_F02	DAT	MODUFREC	DAT
MF_1K200	DAT	MA_1K50	DAT
MA_1K250	DAT	REC3	DAT
REC1	DAT	REC2	DAT

Placă de achiziția și distribuția datelor

Placa de achiziție și distribuție a datelor ("PADD") utilizată în laborator lucrează pe 12 biți, având performanțe medii de viteză și precizie ; este realizată de firma "DECISION-COMPUTER" International Co. Ltd. din Taiwan, sub indicativul "12 Bit AD/DA Card - 8905".

1. Interfața analogică - are 16 intrări și o ieșire (numărul mai mare de intrări este justificat de aplicațiile de industriale cărora le este destinată placa) - legate la conectorul de spate, cu 25 de contacte, al plăcii. Pentru conexiuni exterioare sunt disponibile și tensiunile +/- 5V și +/- 12V prelevate de la sursa calculatorului gazdă. (pentru PADD cu consum propriu mai mare decât pot asigura sursele auxiliare de -5V și +/- 12V ale calculatorului, sau cu alte tensiuni continue necesare funcționării, se pot dispune pe placă invertoare cu intrare de la sursa principală, pe +5V, a calculatorului sau borne de alimentare exterioară).
2. Interfața digitală - este compatibilă cu bus-ul de bază IBM - PC, XT, AT, etc., nefiind nevoie de extensiile care apar începând cu standardul AT. Vom face referire atât pentru CAD cât și pentru CDA la notațiile din schema conversiei AD prezentată alăturat. Se utilizează 8 dintre liniile de date (SD0,...,7) - "System Data". Pentru lucrul pe 12 biți ele sunt "multiplexate în timp", adică se transmit întâi cei mai semnificativi 4 biți, pe S3,...,0 (jumătatea inferioară, "low nibble", a celui mai semnificativ octet, "high byte", al unei transmisii formal echivalente pe 16 biți din care primii 4 sunt menținuți pe 0) și apoi, octetul mai puțin semnificativ, "low byte". Când privește semnalele de adresă, singurele care contează sunt SA0,...,9 - "System Address", cablate astfel încât placa SADD să aibă spațiul de adrese hexazecimale 278 ÷ 27F sau 2F8 ÷ 2FF, selectate cu comutatorul JP1 ("Jump 1") pentru a nu se intersecta cu spațiul de adrese al altor cuploare [anunțat de calculator în preambulul afișat pe ecran la pornire]. Într-adevăr, întrucât toate comenzile date de calculator plăcii SADD acționează numai dacă circuitul SI-NU 74S30 numerotat U20, semnalează la ieșire coincidentă intrărilor, e nevoie ca SA9 = 1, SA8 = 0 (pentru ca la ieșirea 3 a circuitului U19, SI-NU conecta ca inversor, să fie tot 1), SA7 = 0 (din aceleași motive, dacă JP1 conectează pinii săi 1 și 2) sau SA7 = 1 (JP1 leagă 2 cu 3), SA3÷6 = 1. Asadar, adresa binară este (00)SA9÷0 = (00)10 y111 1xxx adică, în hexazecimal, 278÷27F dacă y=0 și xxx = 000 ÷ 111, respectiv 2F8÷2FF dacă y=1. Cel mai puțin semnificativ 3 biți, S2÷0, constituie adresa unui demultiplexor (DMUX) 1 x 8, (74S138, poziția U15) care are "1", adică +5V la intrare și furnizează selectiv acest "1" pe cele 8 ieșiri (notate VAL1÷8, toate semnale de VALidare) după cum e adresată placa. Cu VAL0 s-a notat ieșirea circuitului de coincidentă U20, care validează însuși DMUX U15. În plus față de acest mod de cablare combinatională, circuitul multiplu de coincidentă SI-NU 74S30 U20 mai e condiționat și de intrările de pe bus ale unor semnale de control al perifericelor, furnizate direct de procesorul calculatorului: IOR ("Input or Output Request" - cerere de intrare sau ieșire) și non-IOW (activ pe 0, "non- Input or Output Write" care indică tipul transferului, citire sau scriere-"write", d.p.d.v.

Placa de Achizitie si
Distributie a Datelor
- tip 8905 - "DECISION" Corp., Talsen -

Circuitele
conversiei A - D

Laborator de
ANALIZA SI SINTEZA
CIRCUITELOR

al procesorului). Astfel, când calculatorul pune pe busul de adrese numărul hexazecimal :

278 / 2F8 ... citirea adresei canalului analogic de intrare AD
[se seteaza VAL1 care valideaza circuitele basculante bistabile (CBB) tip D ("delay" - întârziere), ne-figurate in schema, prin care trec semnalele de date furnizate de calculator spre a indica ce canal analogic e preluat pentru CAD]

279 / 2F9 ... citirea octetului inferior la CAD
[se seteaza VAL2 care valideaza cele 8 buffere cu trei stari ("0", "1" sau înalta impedanta - "high Z"), grupate in 74LS244, figurat in schema alaturata la pozitia U5, prin care octetul inferior rezultat in urma CAD e trimis spre calculaor ca SD7÷0]

27A / 2FA ... citirea octetului inferior la CAD
[se seteaza VAL3 care valideaza primele 4 buffere utilizate din 74LS244, figurat in schema la pozitia U16, prin care octetul inferior rezultat in urma CAD e trimis spre calculaor ca SD7÷0]

27B / 2FB ... stergerea (resetarea) registrului de aproximari succesive
[se seteaza VAL4 care reseteaza cele 12 CBB tip D (grupate ce constituie registrul in care se inscriu aproximariile succesive ale intrarii CAD, ultima din ele fiind cea care a fost acceptata ca rezultat al conversiei la setarea lui VAL2 si VAL3]

27C / 2FC ... bascularea tactului pentru determinarea octetului mai puțin semnificativ al CAD
[se seteaza (de 9 ori, pentru a obtine 8 basculari de tact. "clock", prin intermediul unor instructiuni de citire repetata, la care procesorul basculeaza succesiv IOR si non-IOW) semnalul VAL5 care valideaza inscrierea in registru a noii aproximari, disponibila la iesirile de date ale PROM ("Programmable Read Only Memory") bipolar (pentru rapiditate ; si nu unipolar, care ar avea consum mai mic dar si viteza mai mica) 82S147 - U2. Asa cum vom vedea, solutia implementata pe SADD prezentat permite aproximari cu N biti in N etape succesive.]

27D / 2FD ... bascularea tactului pentru determinarea celor 4 biti mai semnificativi ai CAD
[se seteaza (de 5 ori, pentru a obtine 4 basculari de tact), semnalul VAL6 care valideaza inscrierea in registru a noii aproximari, disponibila la iesirile de date ale PROM ("Programmable Read Only Memory") bipolar 82S129 - U8.]

27E / 2FE ... scrierea octetului mai puțin semnificativ al CDA
[se seteaza VAL7 care valideaza scrierea in 8 CBB tip D grupate in registrul tampon octetului mai puțin semnificativ al CDA, nefigurat in schema alaturata. Acesti 8 biti sunt mentinuti la intrarea CDA de isire analogica pâna sunt adusi si cei 4 biti mai semnificativi]

27F / 2FF ... scrierea celor 4 biti mai semnificativi ai CDA

[se seteaza VAL8 care valideaza scrierea in 4 CBB tip D grupate in registrul tampon celor octetului mai putin semnificativ al celor 4 biti mai semnificativi ai CDA , nefigurat in schema alaturata.]

3. Conversia A-D - este de tipul cu aproximari succesive. Pentru simplificarea logicii de comanda si reducerea numarului de etape intermediare ale conversiei pe N biti la N (aici $N = 12 = 4 + 8$), s-a recurs la o implementare secventiala (cu CBB ale registrului de aproximari succesive) cu reactie combinationala (cu PROM bipolare) astfel ca, orice aproximare intermediara, disponibila ca data de iesire din PROM, constituie partea mai putin semnificativa a adresei urmatoarei aproximari, adresă la care cel mai semnificativ bit este semnul (obtinut cu comparatorul rapid LM311, pozitia U6) diferentei dintre precedenta aproximare, mai grosiera, si semnalul ANALOG COMUN, obtinut la iesirea MUX analogice (nefigurate in schema). Considerând doar primii 4 biti, mai semnificativi, la adresa binara x0000, prima dupa reset, PROM U8, de 4 biti, contine data binara 1000. Convertorul DA din reactia CAD furnizeaza acest semnal analogic de mijloc de scala la U6, spre a fi comparat cu ANALOG COMUN. Daca, de exemplu, ANALOG COMUN e mai mare, iesirea U6 trece spre valoarea alimentarii pozitive (+12V) a comparatorului, digitalizata si inversata de 74S04, pozitia U12E. Deci noua adresa este 01000, la care trebuie sa fie inregistrata noua aproximare cu 4 biti, 1100.

Daca CDA va avea acum iesirea peste ANALOG COMUN, noua adresa va fi 11100, unde e inregistrata data 1010.

Daca CDA va avea acum iesirea sub ANALOG COMUN, noua adresa va fi 01010, unde e inregistrata data 1011, care se retine ca formând primii 4 biti ai aproximarii CAD. Cu linii de adresa, 4 legate la date si a 5-a la U12E, rezulta ca se pot adresa doar $2^5 = 32$ din cele $2^8 = 256$ locatii ale PROM U8 si anume primele, intrucât celelalte $8 - (4+1) = 3$ linii de adresa sunt legate la masa, adica sunt "0".

Distinctia "vechi-nou" si "înainte-acum-ulterior" e specifica functionarii secventiale a circuitelor, cu tactul VAL6.

Similar are loc aproximarea succesiva cu cei 8 biti mai putin semnificativi.

4. Conversia D-A - este asigurata de un CAD de 12 biti tip "Analog Devices" - AD7541, similar cu cel utilizat in reactia CAD cu aproximari succesive.

5. Programul de emulare a unui osciloscop cu memorie, scris in

- Turbo - BASIC este prezentat mai jos :
- adresele placii incep cu $278_{16} = 632_{10}$
- se inscrie la baza ecranului un marcaj aproximativ al scarii de frecvente
- se comanda saltul la sub-rutina (550) de conversie A - D (cu cele doua bucle, pentru aproximarea primilor 4 si apoi a ultimilor 8 biti ai conversiei)

- se asambleaza valoarea D a aproximarii
- se filtreaza zgomotele acceptând doar modificarile mai mari decât un prag ale coordonatelor de afisare
- se comanda clipirea rosu - verde a punctului curent al afisarii
- imaginea se inscrie fie prin puncte, deviate sporadic de zgomotele proprii PADD, dar aglomerate in jurul valorilor medii, fie prin comanda de trasare a liniilor spectrale (tastare "5" de la claviatura)
- la tastarea "1" de la claviatura, programul se incheie cu revenirea in Turbo - BASIC
- la tastarea "3" de la claviatura, ecranul se sterge, pentru trasarea unui alt spectru

```

10      CLS : PORT = 632: SCREEN 7:
200     COLOR 4: LOCATE 4, 1: PRINT "SPECTRU": COLOR 3
        LOCATE 21, 6: PRINT "|": LOCATE 21, 21: PRINT "|"
        LOCATE 21, 36: PRINT "|": COLOR 3
        LOCATE 23, 6: PRINT "0": LOCATE 23, 18: PRINT "100kHz"
        LOCATE 23, 33: PRINT "200kHz"
        Y = 0: X = 0
        A$ = INKEY$: IF A$ = "" THEN 410
410     FOR CHANNEL = 0 TO 1
420     GOSUB 550
430     B = INP(PORT + 2)
440     C = INP(PORT + 1)
450     D = (B - 16 * (INT(B / 16))) * 256 + C
455     IF CHANNEL = 0 THEN X1 = INT(320 * D / 4095)
457     IF CHANNEL = 1 THEN Y1 = INT(800 * (D - 2047) / 4095)
460     SCREEN 7: N = 0
465     COLOR 2
470     NEXT CHANNEL
        IF ABS(Y - Y1) > 20 THEN 480
        IF X > X1 THEN 480
        IF ABS(X - X1) > 40 THEN 480
        COLOR 6
471     IF N > 100 THEN 473
        N = N + 1
        LINE (X1, 150 - Y1)-(X1, 150 - Y1)
        GOTO 471
473     COLOR 2
475     LINE (X1, 150 - Y1)-(X1, 150 - Y1)
480     Y = Y1: X = X1
483     A$ = INKEY$: IF A$ = "1" THEN 700
        IF A$ = "3" THEN 800
        IF A$ = "5" THEN 900
485     GOTO 410
550     OUT PORT + 3, 0
560     OUT PORT + 0, CHANNEL
570     FOR I = 1 TO 5: A = INP(PORT + 4): NEXT I
580     FOR I = 1 TO 9: A = INP(PORT + 5): NEXT I
590     RETURN
700     SYSTEM
800     CLS : GOTO 200
900     LINE (X1, 150)-(X1, 150 - Y1): GOTO 410

```